

NARODNI GOSPODAR

GLASILO GOSPODARSKE ZVEZE.

Člani Gospodarske zveze dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; posamne številke po 20 h.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 143.

V Ljubljani, 25. avgusta 1903.

Poštno-hran. št. 849.872

Kmetijstvo.

Živinoreja.

Praktično stanje molzne živine v hlevu.

Molzna živina naj se drži tako, da ne more zlepa onesnažiti vimena z blatom in gnojnico; to najbolje dosežemo po holandskem načinu.

Ako se pri vsej previdnosti vime vendar le onečedi, se da odpraviti nesnaga edino le z omivanjem z mlačno vodo; treba je pa nato še vime dobro obrisati z mehko suho cunjjo, da zabranimo, da ne poka koža. Pri zelo mehkih živalih in v hlevih s prepihom je treba po izmivanji vime obrisati in še namazati z vazelinom.

Iz vsega tega vidimo, da je natančno očiščenje vimena v rešnici zelo težavno in tako zamudno, da je bolje obrniti največjo pozornost na to, da se vime sploh ne ogrdi in v ta namen so najbolj primerni holandski hlevi. Sicer ne bomo šli predelavat svojih bornih hlevov precej po holandskem vzoru, vendar pa glavno misel tudi pri nas lahko izpeljemo. Glavna misel holandskega ravnanja je ta, da morajo stati živali precej na tesno in tako na verigi, da pač lagodno (komot) stoje in se vležejo, ne morejo pa hoditi semtertje, torej tudi ne morejo onesnažiti svojega

stanu ter so prisiljene spuščati svoje blato v gnojnični jarek za njimi. Da ne pride pri ležanji rep v jarek, je privezan na močno vrvico, ki visi izpod droga pritrjenega pod stropom. Pri tej priliki tudi opomnim, da mi je izvrsten gospodar zatrjeval, kako dobro je imeti govejo živino na kratko ostriženo; živina ostane pri tem bolj zdrava in daje baje tudi več mleka kot sicer.

Dobro močno krmilo

so lanene preše ali cegovna; le škoda, da jih veliko premalo obrajtamo. Njihovo veliko redilost, okusnost in zdravilno moč pozna skoro vsak kmet in vendar jih le malo rabi. Dobre lanene tropine imajo poprečno 2¹/₂ krat več beljakovin in toľšče v sebi nego oves, kuruza, dvakrat toľiko kot pšenični in rženi otrobi, trikrat toľiko kot dobro seno, stanejo pa brez vožnje 18 do 20 vin. za kg. To številko naj bi si vsak gospodar zapisal v svoj koledar ali saj na pratiko, da bo vedel na kaj naj pazi pri nakupu močnih krmil.

Koliko je še kmetov, ki ne pokladajo teletom po odstavljenji prave piče! Koliko odstavljenih telet vsako leto pogine, in koliko jih še le za vedno zaostane v rasti vsled nezadostne krmitve! Kar se v tem času zamudi, to se da

pozneje težko poravnati. Ravno oni čas, ko se tele odstavi, je najprimernejši čas za pokladanje lanenih tropin. Najbolje je, če se tropine pomešajo mej rezanico na zobanji. Vsaki dan se da na vsako glavo kakor je tele, večji ali manjši pred enim letom ¹/₄ do ¹/₂ kg, enoletnim in dveletnim živalim pa ¹/₂ do 1 kg. Zelo lep učinek dosežemo, ako dajemo brejim kravam 14 dnij pred in 14 dnij po storitvi lanenih tropin na pijači. Ta zelo okusna in lahko prebavna pijača zelo okrepi živali, da telitev lažje prestanejo in da tudi niso tako zelo podvržene raznim boleznim, zlasti telečji vročnici.

Pa tudi sicer priporočamo lanene tropine za vse domače živali, zlasti take, ki so bolj slabotne, bolehtne ali ki veliko trpe pri delu. Ako hočeš živini in sebi dobro, dajaj jim lanenih tropin.

Ali bi mogli rediti živino s samim senom?

Živali moremo sicer ohraniti pri življenji s samo mrvo, ako pa hočemo imeti od njih kaj prida haska, to nikakor ne zadostuje. Posebno je nemogoče ohraniti delavne konje s samim senom srednje dobrote pri dobri moči, kakor povdarja to dr. Daman v svoji izvrstni knjigi o zdravoslovji domače živine. Konji bi sicer požrli velike množine sena,

ako bi jim pokladali samo to, pa dovolj hrane bi telo le ne dobilo s tem senom, ker konj zlasti surovo vlakno le zelo slabo prebavi. Vrhu tega bi dobil tak konj tudi zelo velik trebuh in ker bi napolnjeno črevesje pritiskalo na trebušno mrežo proti prsom, bi ga tako krmljenje tudi oviralo v sopilih.

Tudi za govejo živino ne more veljati srednje seno kot normalna piča, ker bi pri tem dobili le srednje malo mesa in tolšče, mleka in delavne sile.

Velika zmota je, ako kdo misli, da ima seno isto vrednost, kakor zelena trava, katero dobiva živina na paši, in pri kateri teleta lepo odraščajo in krave dajejo največ mleka.

Treba pomisliti, da si izbira živina na paši najtečnejših trav in zelišč, dočim mora v senu za dobro vzeti tudi trdo in neredilno steblovje vred. So pač tudi nekatere vrste sena, ki skoro nič ne zaostajajo v dobroti za pašo, tako je na pr. planinsko seno iz solčnih brežin, na katerih dela trava gosto rušo, ki je vsa po vrhu še pretkana z aromatičnimi, rajsko vonjajočimi zelišči. Tako seno ima veliko redilnost, tako da je lahko stavimo v isto vrsto z močnimi krmili.

Drugačen pa je učinek sena, ako ga pokladamo v zvezi z drugimi krmili. Za konje je najbolje, ako ga pokladamo kot postransko krmo k zrnju in rezanci po 2 do 5 kg na dan. Seno polni črevesje, ob enem pa tudi vzpodbuja delavnost prebavil in zabranja na ta način motenje v prebavilih, ki pri konjih tako rado nastopi. Čim žlahtnejši je konj, čim hitreje mora delati, čim boljše mora dihati, toliko manj seno pokladamo; počasnim in težkim konjem, če tudi trdo delajo, pa se prilega velika porcija sena.

Pri žrebetih v drugem in tretjem letu je seno lahko glavna krma, poleg katere ni treba po-

kladati drugega nego slamo in rezanico. Velik trebuh, ki ga pri tem dobi žrebe nima posebnega pomena, ker ga žival zgubi pozneje, ko prične delati in dobiva močnejših krmil.

Ravno tako je lahko seno glavna krma nedelavnih oslov; daje se po 5 kg in čez, poleg tega seveda še slama in rezanica s korenjstvom.

Za vse druge namene pa je seno pri goveji živini samo postranska piča in živali se morajo redoma zadovoljiti z majhno množino sena, čeprav bi ga bilo časi zelo dobro malo več. Če imamo še tako malo na razpolago: kar ga je, mora ostati na vsak način za molzne krave in teleta po zimi prihranjeno.

Posebej pripravljati sena ni treba, ker dosti večje redilnosti ne dosežemo zlepa. Časih je seveda dobro, ako režemo seno s svežo travo ali deteljo vred v rezanico, zlasti spomladi, ko prehajamo iz suhe k zeleni krmi, da ni prehod prenagel ali pa, da zabranimo napenjanje pri živini; rezati se priporoča tudi zelo slabo seno, da ga živina raje žre. Tudi ako hočemo od živine veliko mleka ali mesa, se priporoča krmiti rezanico iz sena in slame, jo pomešati z repo, peso in drugo prikuho in tako pokladati.

Sicer pa se poklada seno najbolje tako, kakoršno je, v jasli ali za gavtre, to velja še posebej za večerno krmitev.

Sadjarstvo.

Kaj je krivo, da naše sadno drevje tako naglo hira?

Ako opazujemo vrtove po naših pokrajinah, vidimo z žalostjo, da raste večinoma drevje mršavo in slabo. Še le do pol visokosti in moči priraste, že se stara, boleha in suši. V množini našega kmetskega ljudstva pa potem živi vera, da med nami kraj ali zemlja ne ugaja sadnemu drevju. Nato

marsikteri kmetič zanemarja sadjerejo še bolj, tako da žalibog pri nekterih hišah je sadno dnevje podobno bolj grmovju, nego rodovitnemu drevju.

Da uganemo kar v prvo glavni vzrok, da naše sadno drevje hira, pogledimo za par desetletij nazaj, kadar namreč je oče ali morda ded zasejal ono drevo, katero zdaj hira, opazujemo, čeravno je od tega časa že precej dolgo, vendar še lahko zdaj uganemo, kar je mož takrat pokvaril. In ta pogrešek ne opazimo pojedino, nego skoraj pri vseh starejih drevesih, da se ne morejo razviti, kakor bi se lahko in potem doseči starost za polovico večjo. Glavni ta prvi vzrok je, da se pri vsajenju drevesa ne napravi zanj dosti velike jame in zraven oskrbi primerne prsti. Večina zemlje naše je že ali prej z raznimi pridelki izmolzena, ali kamenita, ali morda ilovnasta, iz katerih tal ne more rasti že skoraj nobena rastlina. Kako bode moglo potem uspevati drevo, ako mu ne oskrbimo boljše hrane? Ravno to pa so najbolj zagrešili naši predniki, ki navadno največ z nevednosti niso kopali pri sajenju večjih jam, nego je mlado steblo imelo korenin, da so se le te skrile v zemljo. Pa še več! Znano je, da pred kakimi 50 leti ni bilo še med narodom nič drevesnic, toraj kaj je bilo za saditi? Pogumen mož šel je iskat divjakov v kakšno goščo, kjer je s krampom iztrgal kakšno steblo, vse ranjeno od kopanja in pa — kar je važno — kaj slabih korenin. To sirotče je vtaknil v majhno luknjico, morda dodal še nekoliko kola, h kateremu ga je privezal, potem pa pustil, češ storil sem vse prav. Če je ta divjak pogнал, lotil se ga je v prihodnjo spomlad zopet tako neusmiljeno, da je marsikteri ali morda nad polovico jih zadremalo vsled — nerodnega cepljenja. To delo, čeravno priposto, vendar je tudi potrebno pouka, da se prav opravi. Omenim naj le par

napak, katere so naši predniki navado storili. Cepili so v sklad, s tem napravili globoko rano v sredino drevesca, nato so debelece pokrili z nekoliko krajcarju podobne okrogle skorjice, navrh še le nekoliko maže, za kar je veljala navadno samo smola. In okoli tega je kmet obvezal enako zelnotej glavi debelo prsti, kar vse je obvezal s kako cunjo, da je bila takšne drevesnice videti od daleč, kakor zeljnati kapus.

Pa še nekaj: Še večja napaka naših prednikov pri cepljenju bila je ta, da je vzel za cepič prav dolgo šibo, vrh do kacih deset popkov in ga posadil v razpoko, pripravljeno na divjaku. To pa je storil z nado, da bode drevo tem preje vzrastlo, kakor pa če bi utaknil le troho malega cepiča s par popki. Tudi starim sadjarjem ni šlo v glavo, da bi veljalo cepiču vrh odrezati. Po njih mnenju je to bilo drevescu strašno škodljivo. Razume se lahko, kako težko so pognali takšni cepiči z toliko mladikami iz popkov in kako so bili izpostavljeni kot veje raznim vetrovom in živalim. Skoraj čuditi se je, da je ob takem ravnanju vraslo še toliko sadnega drevja, kakor ga mi sedaj ogledujemo.

Tretja napaka spet je bila, da niso sadnega drevja prav nič obrezovali, temveč takšno ravnanje šteli naravnost v greh in zamudo. Vsled tega je navadno drevje zaraslo v pravo grmovje, da če je kaj obrodilo, je bilo sadje vse zelenkasto in drobno, le na zunanjih vejah je bilo nekaj bolj dozorelega, katero sadje je kazalo, katere vrste je ono drevo. Tudi ga ni bilo mogoče skoraj otresti, še manj pa obirati, temuč se je navadno le z mogočnim klestenjem zbijalo sadje z drevja, s čemur se mu je gotovo mnogo najboljših mladik pobilo. To je bila torej četrta napaka naših starih sadjarjev, vsled katere in prejšnjih lahko

razumemo, da naše staro sadno drevje hira in izginja.

Ako še nazadnje upoštevamo razne uime, vetrove, sneg mraz itd., kateri so in še bodo nadlegovali med drugim tudi sadno drevje, ne bomo se več čudili in vpraševali, kaj je vzrok, da ono tako gine? Živele so morda krajši čas, kakor bi navadno, ko bi bile dobro oskrbovane od začetka, pravilno oskrbovane in tudi hranjene. Zlasti v nerodovitnej zemlji bi jim primerno gnojilo utegnilo življenje jako podaljšati. Kjer pa pogojev ni, tam tudi življenja ni, tako si lahko sami mislimo.

Ni naš namen s temi vrsticami oponašati našim prednikom njih brezbriznost ali nevednost v sadjereji. Bog, da so nam vsaj toliko storili, za kar so imeli gotovo dober namen. Naj bi le mi še, mesto da njih okornosti grajamo, tembolj se temeljito in brez napak prijelji sadjarstva z vsemi sredstvi, ki nam jih ponuja veda, da bi lahko pokazali svojim potomcem lepi zgled, pa tudi jim oskrbeli obilno dohodkov sadjereje: V to pomozi Bog in naše delovanje!

Pohorski.

Splošno.

Kako naj kmet zida?

Še mnogo je gospodarjev, ki ne morejo zapopasti zlatega pravila: kmet zidaj kolikor moč po ceni, pa ob enem praktično! Koliko dragocenih, masivnih podov in hlevov se stavi že leto za letom! Tako skrbi človek, ki mu je usojeno kratko življenje, ki niti ne ve, če učaka jutrišnjega dne, ta človek skrbi za stoletja naprej in ne premisli, kako redko se vjemajo nazori sinov z onimi očetov in da pogostoma sin podre, kar je stari s trudom sezidal. Modrujoči gospodar pravi: Ako napravim stavbo trdno, in drži sto let in mi pride ceneje, kakor pa da bi moral čez 50 let z nova zidati.

Toda ta misel je napačna; kamenito poslopje, ki lahko drži

stoletja me stane na pr. 16.000 K, bolj priprosta stavba, ki pa vendar popolnoma odgovarja svojemu namenu, ki pa trpi samo 50 let, bi pa prišla na 10.000 K. Zdaj pa moramo pomisliti, da bi naraslo onih 6000 K ako bi jih naložil v hranilnici v 50 letih na petkrat večjo svoto z obrestmi in obresto obrestmi, tako da bi imel jaz potem 30.000 K, in bi ne mogel samo sezidati novega poslopja za 10.000 K, ampak bi mi še vrhu tega ostalo čistih 20.000 K.

Posebno izvrstno umejo Angleži varčevati z drago stavbeno glavnico. Svojo dragoceno živino imajo v priprostih šupah, — za naše podnebje seveda ni — svojo žetev nalože na polji v velikih stogih, v katere ne more predreti moča, omlatijo snopje kar na prostem s parno mlatilnico ali pa spravijo žito v posebne pode na prostem, ki stoje čisto priprosto na stebrih in imajo leseno premakljivo streho — na ta način si prihranijo naše drage pode.

Vsa drugačna je stvar pri onih poslopih, katere se bogato obrestujejo bodisi s hranitvijo dela, dobičkom dobrega gnoja itd. Gnojščena jama, primerno gnojščice in take reči povrnejo izdani denar dostikrat že precej prvo leto v obliki gnojnice in boljšega gnoja. Priprave ki zmanjšajo delo pri skladanji sena in žita, priprave, ki olajšujejo promet in nadziranje delavcev, šupe za vozove in pod, bogato povračuje ustanovno glavnico.

Zidanje novih poslopij je mnogokrat ona skala, ob kateri se razbije gospodarstvo, ki bi sicer krasno cvetelo. Pregovor pravi: „Neumni zida hiše, modri pa biva v njih“, in cenjeni naš bralec je morda še osebno poznal očeta, ki je prebival v stari hiši pod slamnato streho; ona hišica je vže zdavnej podrta in mesto nje stoji lična, paradna, nova hiša s svetlo streho zarezane opeke. Stari mož se je dobro počutil pod slamnato

streho, ki je bila skoro premajhna sprejeti pod se ves blagoslov božji, kajti imel je po ceni hišo, nobenih dolgov in še denar na posojilu.

Dobrovzgojeni, odrastli otroci so bili po ceni delavci, blagoslov se je množil v hlevu in na polji in šperovci so pokali pred veliko težo žitnega kupa. Ako ga je pa kdo spomnil, da je hiša bolj v nelepem stanju, je rekal: „Moj oče so že hoteli zidati, toda hiša je vzdržala mene in bo preživela, če Bog da tudi še mojega sina.“

Toda oče obrača, sin pa obrne. Sin bi bil prav lahko gospodaril v razmerah, v katerih je prevzel posestvo, to zidanje, to mu je rojilo po glavi in mu ni dalo miru noč in dan. Dal je staro hišo podreti in je postavil svetlo, novo hišo — ne več na staro mesto v „jarek“, kakor je rekal, ampak na višino, kjer vetrovi veliko kratkočasnejše piskajo. A zdaj, ko gleda mala palačica s svojo rdečo opeknato streho ponosno v dolino in gleda gospodar skozi okna, je že davno zgubil slast do zidanja. Otožno ogleduje kamnite stene in s skrbjo komaj na pol poln skedenj, kajti sedanja žetev bi imela v stari hiši popolnoma dovolj prostora in teh par shujšanih krav se veliko manj ujema z lepim obokanim hlevom, nego prejšnja rejena goved z lesenim.

„Mož se je zazidal“, slišiš govoriti po vasi; bil je prisiljen vzeti drag denar na posodo in tega mu zdaj odpovedujejo, ker slabo plačuje obresti. Slednjič pade morda še v kremplje kakega odiruha in ta mu v kratkem pomore iz hiše. Kmalu je primoran celo posestvo za nizko ceno prodati modremu možu, kajti nihče na svetu ne da za sedanje posestvo z vsemi novimi zgradbami več nego poprej, ko je stala še stara koča.

„Norci zidajo hiše, modri pa bivajo v njih“, pravijo kmetje odhajoč od dražbe z glavo majaje. To je resničen pregovor, a ga

nikdo ne verjame preje, da ga sam poskusi.

(Po Fr. Merlinu, Nar. gosp. na kmetih.)

Pota po zemljiščih.

(Konec)

Zaradi tega mu je tudi treba previdnosti. Naj napravi si že prej načrt, kje in kako bi se napravila pot in ko vidi, da so močni delavci v kakem času brez dela, pa takrat napravi s katerim pogodbo za napravo pota. Mesto da bi praznoval, bode ob takem času za polovico ceneje pameten delavec delal.

Kar se tiče plače za napravo pota, pa je težko reči. Ako je zemlja težka in ne preveč strmina lahko dober delavec od 10 do 15 sežnjev na dan izkoplje. Nasproti pa v skalnatih bregovih še jeden seženj s trudom pokrampa, dostikrat mu je še težava in stroški z izstreljevanjem skal itd. Toraj o plačilu tega dela ne moremo naprej ničesar določiti. Bolje je si posamezen kraj ogledati, presoditi in se prej za plačilo pogoditi.

Res je, da bode po tem nasvetu si kmet nekaj denarja izdal, ali zato mu svetujemo, naj dela to stvar polagoma, ne vse najedenkrat. Obrne naj tako, kakor vidi, da se mu pridelki bližje kažejo. Ostalo pa se še odloži na poznejše čase.

Govorili smo o načrtu za napravo potov. Tukaj treba, da ne pozabimo nekaj najbolj važnega, namreč prave izpeljave. Zlasti v strminah imamo žal, starodavna pota izpeljana tako neukretno, da se Bogu usmili. Kar od grabe na vrh hriba, koliko trpljenja za ubogo živino. Na vrh pa še kletve delavcev na rajne delavce potov, kar gotovo ni prijetno. Temu se pri napravi novih potov izognimo z pametnimi osnovami.

Kadar se napravlja kakšna nova pot, treba kraj prej ves pregledati in okoliščine prevdariti.

Ni treba se nam pri tem koj na mah vstrašiti vsake skale ali drevesa, temuč s prepričanjem da hočemo ta kraj zboljšati, se lotimo časih tudi trde lupinje. Da bi se izognili vsake težkoče, to ne gre, kajti brez truda se navadno ničesar ne doseže. Tega nas uči skušnja prejšnjih časov, na kar še sedanji ljudje neprijetno zabavljajo. Torej s pogumom na delo, kadar je čas za to!

In ta čas, delanja novega pota je res važen, kakor vsakoršna stavba, katera obstoji po tem več stoletij. Zato treba v začetku dela vse dobro premisliti.

Najboljše je izbrati si načrt za pot kolikor mogoče horizontalno ali ravno, kjer ima živina veliko več moči vleči bremena. Da se ta oblika doseže, treba je v bregovih napraviti več ovinkov, kar sicer stori mnogo dela, ali je ono pozneje jako hvalevredno. Živina manj trpi, pa več stori. To velja tudi v krajih, kjer se prevažajo pridelki iz gor v nižave. Samo paziti je, da se ovinki „ride“ napravijo dosti prostorni, da se ne zgodi v naglici pri vožnji potem nesreča.

Da je pot na planine bolj trpežna, svetovati je, da se poleg roba pod potom, kakor tudi nad njo posadi s kakim drevjem. Večkrat nam za to ni treba skrbeti, kajti drevesa se nam že sama usiljujejo. Ne posekajmo jih ondi ker nam bodo varovale pot pred neugodami. Nad potom stoječa drevesa ali grmovja zabranjajo po zimi snežene plazove, pod potom ono pa vzdržuje zemljo, da ostane pot ravna. Navrh pa oboje dela živini prijetno senco.

Kakor smo že v začetku omenili, je to delo za kmeta težavno in stane večkrat dosti truda. vendar z ozirom na korist in dobiček, katerega nese potem plodonosen kraj, ne sme se ustrašiti kmet tega dela. Morda mu že par dreves, ki ondi v goščavi rastejo, koj prvo leto poplačajo trud, pa omo-

goči se s tem za vedno, da se od ondi spravljajo pridelki.

Toraj še enkrat: Ne samo da se skrbi in svetuje obdelati in porabiti kmetu vsaki košček zemlje, treba je tudi skrbeti, da se omo-goči mu vse rabiti in obdelovati. To pa se doseže s primernimi poti, katerih zlasti v strminah in skalovji napraviti bi naj ubogemu kmetu pomagala tudi vlada. To velja zlasti z ozirom na pregovor: Kjer nič ni, tam še cesar pravico zgubi. Kjer ni dohodkov, ondi tudi davka ne more biti!

Kraljevo više gospodarsko učilište u Križevcih (Hrvatska).

Utemeljeno 1860. Nastavni jezik hrvatski, trajanje nauka 2 godine, učiteljskih sila 12. Stan i hranu dobivaju slušatelji u zavodu, jer je uveden internat.

Godišnje plaća se 450 kruna za čitavu obskrbu. Zavod imade bogate sbirke učila, knjižnicu od 4000 svezaka, postaju za iztraživanje sjemenja, agrikulturno-ke-mijski zavod, bakteriološki zavod, meteorološku postaju; osim toga zavodsko gospodarstvo (290 ha), pokušalište, vinograd, voćnjake i ciepilnjake i botanički vrt.

Uvjeti primanja. Kao redoviti slušatelj bude primljen, koji se izkaže da je položio ispit zrelosti na kojem srednjem učilištu, ili da položi prijamni ispit, koji imade zamieniti konačni ispit; ali dotični mora se izkazati, da je navršio barem 18 godina.

Školska godina počima prvih dana listopada (oktobra).

Pobliže glede prijarnih propisa, internata, naukovne osnove etc. etc. u godišnjem izvješću, kojega podpisano ravnateljstvo na zahtjev šalje.

Križevci, 20. kolovoza 1903.

Ravnateljstvo kr. višeg gospodarskog učilišta.

A. Lenarčić,
ravnatelj.

Narodno gospodarske drobtine.

I. Proso, kako je za setev pripraviti?

Da je seme od prosa bolje čisto in brez plevela, imajo po nekod navado, da je pred setvijo čistijo in to na prav poseben način. Nasuje se v jerbas prosa, nato se prižge šop trsak in skozi ta plamen suje se proso polagoma v drugi, spodaj pripravljeni jerbas. To se parkrat ponovi in seme je pripravljeno za setev. Kakor rečeno, ta način čistiti proso je po nekod v navadi že od davna. Verjetno je, da se na plamenu pokvari ali sežge seme marsikterega plevela, dočim se prosu, ki ima trdo lupino, nič ne stori hudega. Pomoček ta ni težaven, toraj vreden poskušnje.

II. Žulji na nogah, kako jih ozdravljati?

Znano je marsikomu, kako težavna je hoja človeku, ako ima obžuljene noge. To pa se zgodi največ od znoja in pa preveč tesne in trde obuvali. Da se bôl odpravi, najbolje je, da se obutev prenovi, ali če to ni mogoče, pa se ta premoči v vlažnej vodi, na kopitu izravna in potem z mastjo ali oljem dobro namaže. Da se žulji hitreje ozdravijo in utrde, dobro jih je večkrat oribati z lojem. Tudi je dobro v obutev dati nekaj brezovega listja, katero hladi znoj na nogah. Tako svetujejo potniki, ki si o tem dosti skušajo.

Zraven pa je tudi treba skrbeti za suhe nogovice ali „obujke“, kakoršne kmetski ljudje navadno nosijo. Ako ima kdo jako pôtno noge, dobro je, ako v jutru obuvalo (nogovice) od znotraj potrese z nekoliko zdrobljenim golunom. To je tudi že precej stara skušnja.

III. Repo treba prebrnati.

„Kakoršno delo, takoršna setev“, se glasi pregovor. Vendar

mnogokrat kmet ni kriv, da ne more vsled pomankanja časa in močij ustreči vsakemu delu, kakor bi rad. To se godi posebno na jesen, ko se mu delo tako kopiči, da dostokrat sam ne ve, kaj in kje se bi lotil, da bi več izdalo. Takrat mu je treba hiteti, pa ob enem tudi premisliti, kako se lotiti, da bode delo več izdalo.

Tukaj ga opomnimo samo na repo, katero je nasejal proti koncu julija. Pognalo je morda že precej, z njo vred pa tudi trava. Dobro bi bilo tudi ji nekoliko zemljo zrahljati, s kratko, opleti bi jo bilo treba, samo da — časa ni zato. Da se tej rastlini ugoditi in časa veliko ne porabi, svetujemo mu, njivo z brano prevleči. To pa se mora delati previdno in pametno. Ako je trava ali tudi repa pregosta, treba z brano jo bolj pretrgati in izrediti, dočim kjer je repa redko vsejana, se zemlja le nekoliko zrahlja. Učinek tega bode, da bode repa kaj lepše pognala in vzrasla.

IV. Ob hudi uri, kako se ravnati?

Da se nesreče neviht kolikor mogoče za časa zabranjajo, treba je biti kmetu opreznemu. Kadar se kaže vreme za hudo uro in nalive, treba kolikor moči jarke od potov otrebiti, da voda prosteje odteka. To velja posebej še od strešnih odtokov. Ob nevihti naj se na strani odkoder vreme prihaja, vrata in okna zapro, da ne nastane preprih v poslopju. Navada stara je po nekod, da ob nevihtah kurijo z blagoslovljenim lesom. To pa je lahko nevarno, ker dim večkrat privabi strelo. Ako je nevihta zlo huda, ne stojmo v kuhinji ali blizo pod dimnikom, tudi ne pri odprtem oknu ali vratih, sploh na prepihu ne. Ondi udarja strela najrajše. Na prostem pa se varujmo stati pod mogočnim drevesom, zlasti ako le to stoji kje na samem. Boljše je moker biti, nego življenje staviti v nevarnost.

Sploh pa je svetovati našim kmetom, naj zasade okoli svojih poslopij precej in to visokih dreves, kajti skušnja uči, da ona so mogočna zaslomba proti raznim vetrovom, da ne trgajo poslopij, pa so tudi dostikrat dobri strelovodi ob času hude ure.

Pohorski.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 67: L. M. v D. P. Ali bi se dala rediti živina s samim senom.

Odgovor je v današnji številki našega lista v oddelku „Živinoreja“.

Vprašanje 68: J. Š. v S. p. J. Zadevajoče pota po zemljiščih.

Odgovor v današnji številki v oddelku „Splošno“.

Razglas.

V konkurzno maso mlekarske zadruge v Črnem vrhu spadajoča mlekarska priprava se bode dne 3. septembra t. l. od 10. ure dopoldne naprej v združnih prostorih v Črnem vrhu razprodajala po javni dražbi.

Kar bi se na dražbi ne prodalo, proda upravnik konkurzne mase pod roko.

Mlekarna, ki je obstala komaj 2 leti, opremljena je z najnovejšimi potrebščinami za ročno in za parno delo ter se zlasti nove mlekarne, ki še nimajo oprave, in starejše, ki hočejo svojo opravo popolniti in namestu ročne uporabljati parno gonilno moč, opozarjajo na to zelo ugodno priložnost, nabaviti si po ceni lepo opravo.

Inventar in cenilni zapisnik je na pregled pri upravniku konkurzne mase, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Upravnik konkurz. mase dr. Fran Horvat, c. kr. notar v Idriji.

Priporočaja se: Vzemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Trgovina in obrt.

Trgovina.

Naredba zadevajoča trgovino na obroke.

(Nadaljevanje.)

Ta zaznamek od prepovedi podrobnih potovanj izvzetega blaga se lahko vsak čas potom ukaza trgovskega ministra predružači, odnosno dopolni.

b) Obrtnikom in njih trgovin- skim potovalcem je nadalje dovo- ljeno, iskati naročb za vse vrste blaga pri trgovcih, tvorničarjih, obitnikih, sploh pri takih osebah, v katerih obratu se ponudeno blago uporablja (§ 59. odst. 1. obrtnega reda), Torej smejo obrt- niki in njih trgovski potovalci, obiskati tudi kmetovalce in goz- garje in pri njih na vse blago, katero se v njih obratu uporab- lja, zbirati naročbe, posebno torej na kmetijske stroje in kmetijsko orodje. Jednako velja primeroma tudi za naročbe zdravilstvenih in

ranocelskih inštrumentov, obvezila in jednekega po zdravnikih.

c) Pri osebah, katere ponude- nega blaga ne uporabljajo v njih poslovnem obratu, je iskanje naročb na kolonijalno, specerijsko in materijalno blago sploh prepo- vedano in glede drugega blaga, katero ni (glej zgoraj 2 a) izrecno izvzeto, samo v posameznih slu- čajih, vsled izrecnega, pismenega in na gotovo blago se glasečega, na obrtnika naslovljenega poziva dovoljeno (§ 59. odst. 2 obrtnega reda).

Obrtnikom in njih trgovin- skim potovalcem ni dovoljeno, razun na semnjih, pri iskanju naročb tudi blago prodajati in izročevati, smejo temveč le vzorce imeti saboj (§ 59., odst. 1. obrtnega reda). Samo v prid izdelovateljem ur, zlatnine in srebernine, veletržcem s temi predmeti, potem tržcem z biserji in dragimi kameni, kakor v njih neposredni službi stoječim pooblaščenecem, ako se nahaja sta- jališče obrti v inozemstvu je do- voljena izjema. Ti smejo pri svo- jem poslovnem potovanju imeti sabo ne le uzorce, marveč blago samo, katero imajo na prodaj, ako je po naravi blaga prodaja po vzorcih izključena, vendar z ome- jitvijo, da se sme to blago samo na pooblaščene prodajalce proda- jati (§ 59 a obrt. reda). Tudi mo- rajo biti preskrbljeni s punceveno uradno legitimacijo (§ 13. min. nared. z dne 27. decembra 1902).

(Konec prihodnjic.)

ZADRUGA

Zvršitveni predpisi k zakonu o reviziji pridobitnih in go- spodarskih zadrug.

I. Revizijski zaznamek.

§ 1. V svrhu nadzorovanja pri- jodične revizije imajo sestaviti sodišča prve inštanice po posebnem

uzorcu pregleden zaznamek o vseh v lastnem združnem registru vknjiženih pridobitnih in gospo- darskih zadrugah.

V zaznamek upisati je imena pri tem sodišču registrovanih za- drug in pri tem pojasniti, katere zadruge pripadajo kaki zvezi,

uradno pooblaščenec v nameščenje revizorja za pripadajoče jej za- druge in društva in za katere za- druge je deželni odbor revizijo prevzel.

Vsakoje premembe, koje na- stanejo bodisi radi uvedbe ali pa radi prenehanja revizije po zvezi

ali po deželnem odboru, kakor tudi ustanovitev novih zadrug in odpad zadrug (radi napovedanega konkurza, radi dovršene likvidacije) vknjižiti je takoj v zaznamek.

Vsakojemu je na zahtevo za časa uradnih ur dovoliti pogled v zaznamek.

§ 2. Enak zaznamek mora imeti tudi vsaka politična deželna oblast in vpisati v istega ista društva svojega okraja, katera imajo društveni namen označen v § 1 zakona od dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, katera so pa bila ustanovljena predno je bil upeljan ta zakon in niso bila vknjižena v združni register.

§ 3. Ali pripada posamezna zadruga (društvo) kakej v revizijo pooblaščenj zvezi ali pa da ima pravico do revizije deželni odbor, upisati je v zaznamek na podlagi tozadavnega poročila od strani zvezinega načelnštva (§ 4 zakona od dne 10. junija 1903 drž. zak. št. 133) in od strani deželnega odbora (§ 14, odstavek 4 in 5 istega zakona).

Ravnoisto velja tudi za vsakoje tozadavne premembe.

Da se prva naprava zaznamka lažje vrši, imajo vrhu tega kakor hitro se uveljavi zakon od dne 10. junija 1903, drž. zak. št. 133, sodišča pozvati zadruge vknjižene v združni register in ravno tako deželne politične oblasti društva svojega okraja, da tekem štirih tednov javijo, kake vrste revizija se bode pri istih vršila.

§ 4. Pri zadrugah (društvih), ki se podvržejo reviziji po kakej zvezi, kakor pri istih, kojim določi revizorja sodišče ali deželna politična oblast, vpisati je še tudi v zaznamek čas, v kojem se je po revizorju kaka revizija vršila.

To vknjiženje vrši se uradno, kakor hitro poroča revizor o izvršenej reviziji (§ 7, odstavek 1. zakona od dne 10. junija 1903 drž. zak. št. 133). Revizijsko poročilo predložiti je najkasneje 14 dni po dovršenej reviziji.

§ 5. Ako se za kako zadrugo (društvo), ki pripada kakej v revizijo pooblaščenj zvezi, ne predloži revizijsko poročilo v teku družega leta po uveljavljenju revizijskega zakona ali v prihodnje po zadnej reviziji, javiti je to nemudoma dotičnej v § 2. odstavek 1. revizijskega zakona označenj oblasti.

Ta določi zvezi primeren rok v svrhu revizije in obvesti o tem tudi sodišče ali politično oblast, kojih dolžnost je, ako tudi ta rok brezvspešno poteče, da nemudoma po preteku roka poročajo oblasti, katera je po revizijskem zakonu § 2, odstavek 1. v to kompetentna, da se zamore odločiti o odvzetju pravice do nameščenja revizorja. (§ 5 revizijskega zakona).

§ 6. V isto svrhu poročati ima sodišče ali deželna politična oblast pristojnej, v § 2. odst. 1. revizijskega zakona označenj oblasti, ako se glede na poročila o izstopu zadrug (društev) iz zveze, koja je v revizijo pooblaščenja, zamore domnevati, da zvezi ne bode več mogoče plodonosno delovati.

§ 7. Poročila, označena v §§ 5 in 6 na deželno politično oblast izostanejo, ako je ravno ta v posameznem slučaju kompetentna k nadzorovanju revizije ali k odločitvi o odvzetju pravice do nameščenja revizorja.

II. Nameščenje revizorja po sodišču ali po deželnej političnej oblasti.

§ 8. Po sodišču prve inštanice (§ 1. te naredbe) ali po deželnej političnej oblasti (§ 2. te naredbe) vrši se nameščenje revizorja navadno le tedaj, ako posamezna zadruga (društvo) za to prosi. Uradno imajo te oblasti za zadruge (društva), koje niso po revizijskem zaznamku podvržene niti zvezini reviziji niti reviziji po deželnem odboru, namestiti revizorja le tedaj, ako se ni predlagalo nameščenje revizorja narkasneje šest mesecev pred pretekom dvoletnega roka (§ 4., odst. 1. te naredbe).

§ 9. Revizorji, za nameščenje določeni, vpisani so v posebni imenik, kojega sestavi in vodi vsako višje deželno sodišče za svoj okoliš. Imenik, kakor vsakoje premembe istega, dati je na znanje sodiščem prve inštanice in deželnim političnim oblastim višje-deželno-sodnega okoliša.

V imeniku navesti je razun stalnega bivališča revizorjevega tudi njega morebitna posebna sposobnost za revizijo gotovih vrst zadrug in — ako treba — tudi katerih jezikov je isti večš.

§ 10. V imenik sprejeti so revizorji zvez z revizijsko pravico v višje-deželno-sodnem okolišu in sporazumno z deželnim odborom tudi revizorji deželnega odbora istih dežel, koje se nahajajo v okolišu višje-deželno-sodnega okoliša. Ako treba, sprejmejo se v imenik tudi drugi večšaki. Ali in v koliko se taki sprejemajo, določi višje deželno sodišče glede na število in vrsto zadrug (društev) nahajajočih se v njega okolišu, za koje namešča revizorja sodišče ali deželna politična oblast, glede na število zvezinih in deželnih revizorjev in na njihovo delo in bivališče, in slednje uvažuje potrebo posebnih znanosti v kakej gotovi stroki združništva ali potrebno znanje jezikov.

Posameznemu revizorju ni naložiti preveliko število zadrug (društev) in ni mu prerediti prilika k reviziji. — Njega popolna strokovna sposobnost mora biti brezdvomna in paziti je na to, da se po možnosti osebe iz vsih delov višje-deželno-sodnega okoliša sprejmejo v imenik, da se revizijski stroški vsled daljnih potovanj revizorjev nerazmerno ne množe.

§ 11. Da se vpišejo zvezini in deželni revizorji v imenik, javiti imata zvezino načelstvo ali deželni odbor iste takoj po njih nameščenju višjemu deželnemu sodišču. Ravno tako se ima javiti tudi njih

Bilance.

odpust iz službe. Ali se dotični radi odpusta iz službe v imeniku črtajo, določi višje deželno sodišče po lastnem izprevidu.

§ 12. Ako treba v imenik sprejeti tudi druge veččake (§ 9, odst. 2. te naredbe) pozivljati ima višje deželno sodišče združne zveze svojega okoliša, da podajo nasvete. Pri tem navesti je število oseb, kolikor jih treba nasvetovati; imenujejo se tudi lahko kraji, koder bi se znale revizije največkrat vršiti. Višje deželno sodišče pri vpisovanju v imenik ni vezano na te nasvete.

§ 13. Sprejem v imenik vrši se vedno le sporazumno z dotičnimi osebami. Osebe, ki niso niti revizorji kake zveze niti revizijski organi deželnega odbora, obljubiti morajo, predno prično prvokrat revizijo, v roko iste oblasti, katera jim je revizijo zaukazala, da bodo revizijo vestno izvršili in natanjko spolnovali postavno naložene dolžnosti. O dancj obljubi izročiti je revizorju uradno spričevalo.

§ 14. Pri nameščenju revizorja za revizijo kake posebne posamezne zadruge (društva) je treba ozir jemati na vrsto zadruge (društva) na njen sedež in na njen poslovni jezik. Predno se namesti kak zvezin revizor ali kak revizijski organ deželnega odbora, vprašati je zvezo ali deželni odbor ali zamoreta revizorja za ta čas pogrešati.

Sklep je v posebnem prepisu dostaviti zadrugi in revizorju. Zadržanju služi to ob jednom tudi za legitimacijo.

Ako je revizor član zadruge, v koje revizijo je bil pozvan, ali v tesnem sorodstvu ali sovrastvu s kakim članom načelnštva tako, da bi radi tega zamogel kedo dvomiti o njega nepristranosti, poročati ima to nemudoma pristojnej oblasti, da imenuje ista družega revizorja.

(Konec prih.)

Hranilnica in posojilnica v Hrenovici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za drugo upravno leto 1902.

Člani: 160.

Denarni promet: K 62.567.69.

Imetje (Aktiva)			Izguba (Pasiva)		
	K	h		K	h
Posojila	45 129	29	Deleži	800	—
Naloženi denar	404	—	Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	13.749	48
Inventar premični	210	48	Izposojila	33.600	—
Zaostale obresti posojil.	520	29	Predplačane obresti posojil	288	05
Vrpdnost tiskovin	100	—	Rezervni zaklad	25	70
Vrednost kolekov	127	61	Čisti dobiček	100	12
Nepovrnjeni uradni stroški	7	61			
Gotovina 31. decembra 1902	2.064	07			
	48.563	35		48.563	35

Buzetsko društvo za štednju i zajmove,

registrovana zadruga na neograničeno jamčenje.

Članovi: začetkom g. 1902, 530, pristupilo 64, odstupilo 14, koncem g. 580.

Dijelovi: koncem g. 1901 K 2.124, u g. 1901 primljeno K 200, koncem g. K 2.324; odpovedano: 0.

Novčani promet: K 167.340.54.

Imetje (Aktiva)			Izguba (Pasiva)		
	K	h		K	h
Gotovina 31. decembra 1902	1.132	06	Uloži i posude	112 498	86
Zajmovi kod zadrugara	95 553	30	Zadružni delovi	2 324	—
Zaostali interesi	2.942	16	Preplaćeni interes od zadr.	56	14
Zaostali int. na tekući račun	239	43	Rezervni fond	3.097	77
Zaostali utjerivi troškovi	2	05	Čisti dobitak	222	29
Vrednost rezervnog fonda	3.097	77			
Ulož. novac kod družih zavoda	401	—			
Tekući račun	14.494	09			
Inventar	237	20			
Preplaćen interes na zajmove nam dane	100	—			
	118 199	06		118.199	06

Hranilnica in posojilnica za Blejski kot,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo na Bledu, za prvo upravno leto 1902.

Člani: v l. 1902 pristopilo 33, izstopilo 0; koncem leta 33; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 136.302.99.

Imetje (Aktiva)			Izguba (Pasiva)		
	K	h		K	h
Posojila	40 149	12	Deleži	66	—
Naložen denar	9.331	95	Hranilne vloge s kapit. obrest.	52.714	51
Inventar premični 20% odp.	236	69	Predplačane obresti posojil	232	27
Zaostale obresti posojil.	20	90	Čisti dobiček	77	45
Gotovina konec leta 1902	3.351	57			
	53.090	23		53.090	23

Hranilnica in posojilnica v Škriljah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1902.

Člani: v l. 1902 pristopilo 29, izstopilo 4; koncem leta 93; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 51.497·11.

Imetje (Aktiva)	K		Izguba (Pasiva)	K	
	h	h		h	h
Inventar po odbitku 5% . . .	425	60	Deleži	930	—
Posojila	22 491	—	Hranilne vloge s kapitalizova-	5.396	38
Naložen denar pri družih za-	205	—	nimi obrestmi	17.000	—
vodih	310	87	Izposojila	53	54
Gotovina konec leta 1902 . . .			Rezervni zaklad	52	55
			Čisti dobiček		
	23 432	47		23 432	47

Hranilnice in posojilnice v Srednjivasi,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za osmo upravno leto 1902.

Člani: začetkom l. 344, v upravnem l. pristopilo 20, odpadlo 8, koncem l. 356.

Deleži; začetkom leta K 688, v upravnem letu prirastlo K 40, odpadlo K 16, koncem l. K 712; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 405.940·37.

Imetje (Aktiva)	K		Izguba (Pasiva)	K	
	h	h		h	h
Posojila	205.052	97	Deleži	712	—
Naložen denar	75.370	65	Hranilne vloge s kapitalizova-	276.359	95
Inventar premični	116	64	nimi obrestmi	1.465	46
Zaostale obresti posojil	692	98	Predplačane obresti posojil	2.319	97
Gotovina 31. decembra 1902 . . .	2.216	83	Rezervni zaklad	2.592	69
			Čisti dobiček		
	283 450	07		283.450	07

Hranilnica in posojilnica na Rovih,

registrovana zadruga z neomej. zavezo, za šesto upravno leto 1902.

Člani: koncem l. 1901 192, v leta 1902 prirastlo 10, koncem leta 202.

Deleži: začetkom l. K 386, v upravnem l. prirastlo K 20, koncem l. K 406; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 118.177·75.

Imetje (Aktiva)	K		Izguba (Pasiva)	K	
	h	h		h	h
Posojila	55 349	21	Deleži	406	—
Naložen denar	32.002	11	Hranilne vloge s kapitalizova-	92.131	88
Inventar premični	142	56	nimi obrestmi	531	44
Zaostale obresti posojil	284	65	Predplačane obresti posojil	874	55
Vrednost tiskovin	119	55	Rezervni zaklad in %	156	37
Vrednost kolekov	18	51	Čisti dobiček		
Delež pri Gosp. zvezi	1 000	—			
Delež pri Zadr. tiskarni	1.000	—			
Gotovina 31. decembra 1902 . . .	4.183	65			
	94.100	24		94.100	24

Predpogoji za uspevanje prodajalnih in produktivnih zadrug.

(Bistričan.)

(Dalje.)

Zato je popolnoma nasprotno od združniškega smisla, ako združniki oddajajo blago tudi prekupcem, ali celo, ako dajejo boljše blago trgovcem, slabše pa prepustijo zadrugi.

Združna smisel tirja, da oddajajo udje vse svoje blago, ki je objekt kake zadruge, tej zadrugi in sicer v najboljši kakovosti; kjer se kmetje tej nujnosti nečejo podvreči, tam naj se na vsak način opusti ustanovitev prodajalne zadruge. Sicer se skušajo tu in tam zavarovati zoper prestopke v tem smislu z globami, toda vspeh tega sredstva je dvomljive vrednosti, deloma ker so take kazni sploh sovražena reč, ki napravlja veliko prahu in jezikanja in obrekovanja mej prizadetimi, deloma je pa tudi kontrola od strani zadruge težavna. Najboljša varstvena znamka je vedno živa združna smisel kmetovalcev samih.

Malo združnega smisla spričuje tudi, ako združniki pri najmanjših težavah, katerih je zlasti prva poslovna leta povsodi dovolj, precej zgubljajo pogum in zapuščajo svoje zastave ali nastavljajo celo voljna ušesa agitacijam raznih prekupcev. Tudi v tem oziru imamo poskuse, odpomoči nadlogi s tem, da določajo pravila, da je za neko vrsto let izstop nemogoč. Toda pravega združnega smisla take statutarične določbe nikakor ne morejo nadomeščati.

Eno hudo preskušnjo imajo skoro vse prodajalne zadruge prestatiti, namreč boj z monopolističnimi prekupci in od teh zapeljanimi združniki. Samo ob sebi je umevno, da se čuti prekupec, zlasti tam, kjer je imel doslej vso moč v rokah, oškodovanega v svojih interesih in da nikakor ne gleda križem rok, kako se razvijajo stvari krog njega. Ker agitacija z besedo na-

Hranilnica in posojilnica v Zireh,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za peto upravno leto 1902.

Člani: začetkom letu 226, v l. 1902 pristopilo 26, odpadlo 4, koncem l. 248.

Deleži: začetkom l. K 452, v upravnem l. prirastlo K 52, odpadlo K 8, koncem leta K 496; odpovedano; 0.

Denarni promet: K 212.011-18.

Imetje (Aktiva)			Izguba (Pasiva)		
	K	h		K	h
Posojila	133.845	—	Deleži	496	—
Naloženi denar	50.141	49	Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	185.883	05
Inventar premični in %	226	96	Predplačane obresti posojil	1.136	26
Zaostale obresti posojil	231	10	Rezervni zaklad	1.365	52
Delež pri Ljud. posojilnici	4	—	Čisti dobiček	1.211	84
Gotovina 31. decembra 1902	5.644	12			
	190 092	67		190 092	67

Hranilnica in posojilnica v Šinčivesi,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom, za trinajsto upravno leto 1902.

Člani: v upravnem l. prirastlo 37, odpadlo 20; koncem l. 777 s vplačnimi deleži K 7.831; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 272.112-58.

Imetje (Aktiva)			Izguba (Pasiva)		
	K	h		K	h
Posojila	317.147	61	Deleži	7 831	—
Zaostale obresti posojil	7.060	61	Divid. obresti prejete	2.049	60
Naložen denar	23.408	71	Hranilne vloge	315.885	41
Nevzdignjene obresti istega	225	—	Kapitalizovane obresti	11.261	55
Prehodni znesek	450	89	Predplačane obresti posojil	1.256	39
Inventar po odbitku 10%	279	78	Rezervni zaklad	13.715	84
Gotovina konec leta 1902	5 224	86	Čisti dobiček	1.797	67
	353 797	46		353.797	46

Posojilnica v Sevnici,

registrovana zadruga z neom. zavezo, za dvajseto upravno leto 1902.

Člani: v l. 1902 pristopilo 255, izstopili 163; koncem leta 1626 s vplačnimi deleži K 3.946-74; odpovedalo: 0.

Denarni promet: K 348.343-96.

Imetje (Aktiva)			Izguba (Pasiva)		
	K	h		K	h
Posojila	299.574	60	Deleži	3.946	74
Zaostale obresti posojil	8.760	40	Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	257.740	83
Naložen denar	6.793	24	Za l. 1903 predp. obr. posojil	683	74
Predhodni znesek	1.000	—	Izposojila	47.818	30
Inventar	168	96	Rektificirana rezerva l. 1901 in vstopnina l. 1902	9.771	88
Za l. 1903 predp. obr. izpos.	501	52	Čisti dobiček	2.756	54
Gotovina konec leta 1902	5 919	31			
	322 718	03		322 718	03

vadno le malo pomaga, zato prično prekupci dejanski boj z najvplivnejšim orožjem s tem, da nastavijo visoke cene.

Večinoma bogatemu veletrgovcu ne škoduje ravno veliko, ako ima pri tem počenjanji tudi naravnost izgubo, vsaj vé, da, če se mu posreči z višjimi cenami zadrugo uničiti, postane zopet gospodar situacije in se more zopet bogato odškodovati za vse to, kar je bilo treba žrtvovati za upropastenje zadruge; kajti tam, kjer je enkrat kaka zadruga propala, ne nastane tako z lepa druga. Take in podobne manevre je sicer kaj lahko prodreti in jih pregledati do dna, ravno tako težko pa je bojevati se proti njim, ker so kmetje le preradi in prepogosto dovolj kratkega pogleda, da padejo v nastavljen past. Da, celo marsikak gospodar, ki izprevidi celo zanjko, je vendar toliko nespameten, da misli, da dela le v svoj lastni dobiček, ako prodaja trgovcu za visoke cene. Prekupci seveda znajo svojo luč postavljati na svečnik in skrbijo, da se njihove agitacijske cene razbobnajo čim dalje po svetu. Kmetu pa plešejo neprenehoma te agitacijske cene kot mamljive večje pred očmi, mesto da bi se rajši ozrl nekoliko po tržnih dnevnikih cenah, ki se glasijo popolnoma drugačno. Tudi ne pomisli kratkomislec, da bi bilo teh cen, ki se plačujejo le v posameznih slučajih v enem mahu konec, ako bi moral trgovec vsem producentom plačevati enako visoke cene. V takih razmerah morajo prodajalne zadruge veliko trpeti. Udje hočejo od zadruge izsiliti istotako visoke cene, češ: drugače zadruga nima za nas nobene vrednosti in bolje je prej kot slej prodajati trgovcu, ki plačuje boljše cene in pri katerem ni treba prevzemati nobenega porošstva in se v svojih dejanjih nič omejevati.

Neredkokrat se dajo voditelji zadrug zapeljati, da posnemajo trgovce v visokih cenah, da bi na

Hranilnica in posojilnica v Leskovcu pri Krškem,

registrana zadruga z neom. zavezo, za drugo upravno leto 1902.

Člani: začetkom l. 96, v l. 1902 pristopilo 75, odstopil 1; koncem l. 170.

Deleži: začetkom l. K 192, v l. 1902 prirastlo K 150, odpadlo K 2, koncem leta K 340; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 45.299·83.

Imetje (Aktiva)	K	h	Izguba (Pasiva)	K	h
Posojila	23.954	91	Deleži	340	—
Naložen denar	200	—	Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	24.820	—
Inventar nepremični, %	214	48	Predplačane obresti posojil	130	42
Zaostale obresti posojil	5	50	Rezervni zaklad, %	58	38
Gotovina 31. decembra 1902	1.152	93	Čisti dobiček	178	95
	25.527	82		25.527	82

Posojilno in konsumno društvo v Ricmanjih,

vpisana zadruga z neomejenim poroštvom, za tretje upravno leto 1902.

Člani: v l. 1902 pristopilo 12, iztopil 1; koncem l. 163 s vplačanimi deleži K 2.920; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 315.161·48.

Imetje (Aktiva)	K	h	Izguba (Pasiva)	K	h
Gotovina 31. decembra 1902	1.680	10	Deleži	2.920	—
Delež pri „Gosp. zvezi“	200	—	Izposojila pri „Gosp. zvezi“	20.144	03
Vrednost blaga v zalogi	6.097	90	Zaostale obresti izposojil	1.103	61
Posojila	15.492	27	Dolg na blagu	3.299	50
Vrednost inventarja	5.329	64	Preplačane obresti posojil	136	33
Zaostale obresti posojil	278	40	Rezervni zaklad	1.782	54
Zguba	307	70			
	29.386	01		29.386	01

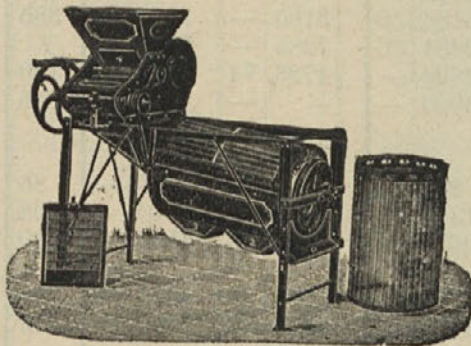
ta način odbili sovražno agitacijo in zadrugo kolikor moč na ugoden način upeljali.

Toda ta korak je spraval že nekatero zadrugo, ki še ni imela nikakega rezervnega zaklada in je delovala po večini s tujim denarjem, na rob propada in res smemo imenovati ognjeno preskušnjo, ako je zadruga trdna napram takim agitacijam.

Ne dosti menj nevarna skušnjava obstoji v tem, da mnogi kmetje sicer nočejo pristopiti v zadrugo, vendar pa izkoristijo njen obstanek in pritiskajo na trgovce, da nastavi višje cene; na ta način so dotični kmetje tudi in sicer posredno deležni koristi zadrugne organizacije, ne da bi jim bilo treba prevzeti najmanjši riziko in se podvreči težavam zadrugnega dela. Taki kmetje, ki se imajo za posebno premetene, ki pa nimajo v sebi niti najmanjše trohice plemenitega smisla za skupnost, ampak jih je sama naga sebičnost, taki ljudje, pravim, so največja težava za smotreno organizacijo skupnega prodajanja in se žalibog prepogosto nahajajo. Mislijo, da delajo le v svoj lastni prid, in vendar ravnajo sami proti sebi sovražno, ker pripravlajo bolj nego vsi drugi sovražniki propad zadrugi in ne pomislijo, da v istem hipu, ko se razdere zadruga, je prišel tudi konec dobrih cen pri trgovcu.

(Konec prih.)

Delniška družba tovarne strojev N. HEID v Stockerau.

Trijerji

(čistilniki)

za vsakovrstne namene s kovanimi plehi patent „Heid“.

Trijerji

za laneno seme, deteljo, rž, lečo in bob.

Vprave za skladišča, posebno dober sistem in popolna izvršitev. Excelzior, mlin za šrotanje, pat. „Heid“.

Lahek za goniti! Veliko naredi! Nizka cena! Nad šestdeset prvih odlikovanj! 179 12—10

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

(170) 24—15

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec julij 1903.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	2204	44	1976	52	4180	96	120	—	1180	42	796	—	1797	40	64
Beram ?															
Blagovica ?															
Bled za blejski kot za jun.	18816	81	17375	35	36192	16	3405	50	1189	—	6180	—	4040	—	72
„ „ „ „ za julij	8890	57	8009	—	16899	57	4080	—	696	—	6200	—	1000	—	75
Bloke	19752	23	21092	63	40844	86	12440	—	11427	80	2400	—	1366	—	292
Borovnica	13213	98	11474	44	24688	42	7745	—	3589	—	7850	—	1300	—	180
Buzet ?															
Cerklje ?															
Cerknica (za junij)	21780	79	14649	03	36429	82	11722	10	12960	05	1565	—	4788	—	536
Cerkno	38070	14	35147	53	73217	67	25413	—	10449	79	2280	—	1325	11	?
Češnjica	5965	43	7624	54	13589	97	1415	—	1620	22	1000	—	3110	—	134
Črni vrh	21189	05	20013	38	40026	76	2037	—	3406	89	16550	—	1061	50	162
Dobrepolje (za junij)	28856	49	29374	08	58230	57	14951	50	14652	93	11871	26	5155	—	516
„ (za julij)	48281	10	49068	58	97349	68	25302	80	17033	80	11176	74	9504	—	520
Dobrunje ?															
Domžale	29511	85	29079	17	58591	02	13533	42	8014	26	7300	—	5962	—	165
Frankolovo (za I. polletja)	70129	61	68164	37	138293	98	10895	04	21690	58	23729	60	14753	10	131
„ (za julij)	7598	92	6956	94	14555	86	461	77	355	52	6553	—	4623	55	135
Gojzd	1282	15	1220	65	2502	80	404	—	20	—	700	—	830	—	48
Gore ?															
Gorica cent. pos. ?															
Gorje	21417	81	21999	34	43417	18	10865	—	10565	54	2775	62	3690	—	292
Horjul	10298	58	10018	36	20316	94	3244	45	3166	71	5851	54	2182	77	296
Hrenovice	2927	74	3770	71	6698	45	2740	—	600	—	200	—	—	—	188
Idrija	14983	12	14901	35	29884	47	14347	02	1543	30	1050	—	53	25	55
Ig	6066	97	5961	18	12028	15	3604	—	1394	45	1550	—	2240	—	?
Izlake	13355	47	10597	62	23953	09	3524	—	6519	02	3940	—	1190	—	157
Jesenice	15619	48	15359	20	31049	68	12505	—	960	—	260	—	1600	—	?
Kamnik ?															
Kanal	10185	36	12877	59	23062	95	7955	76	5804	76	2950	—	1372	—	?
Kandija	62312	52	66045	19	128357	71	19346	23	6157	70	22764	—	29586	38	?
Kazaze ?															
Košana ?															
Kranjska gora	6714	86	9794	63	16509	49	1424	—	2463	98	1300	—	3380	—	230
Križevci (za junij)	44923	98	41281	30	86204	28	25457	22	15701	05	21750	—	6591	—	170
„ (za julij)	49045	40	47684	02	96729	42	28378	22	19373	24	24450	—	711	—	175
Laško	11853	81	9254	65	21108	46	3992	97	4453	37	2950	—	1535	04	272
Leskovec (za junij)	3647	42	2078	66	5726	08	3120	—	130	—	1603	—	238	—	187
„ (za julij)	1389	36	2851	64	4241	—	400	—	1360	—	1439	—	706	74	188
Leskovicca	2525	93	2601	50	5127	43	2147	—	773	36	820	—	200	—	84
Livade ?															
Loški potok na Taboru	28394	28	26535	90	54930	18	24732	—	480	—	26048	—	2970	—	25
Ljubljana — ljud. posoj.	1483723	72	1493375	02	2977098	74	251455	75	173993	36	83120	36	85168	56	1567
Ljubno ?															
Marenberg	32222	12	34886	88	67109	—	2485	50	32575	31	940	—	3906	36	466
Marezige ?															
Medulin	783	30	3528	50	4311	80	240	—	2610	—	918	50	435	40	283
Mengeš	10074	21	13371	22	23445	43	5787	—	6186	10	3160	—	1284	—	385
Metlika	108728	12	106679	33	215407	45	90512	66	89864	16	7285	—	5661	—	?
Mošnje	9991	43	9003	04	18994	47	3490	—	2800	—	4726	74	3846	74	120
Naklo	1870	70	430	—	2300	70	1507	—	3000	—	—	—	8	36	46
Osap ?															
Pišece ?															
Planina	1347	68	1205	81	2553	49	708	47	248	94	—	—	77	—	86
Polhov-Gradec	5795	28	6223	68	12018	96	2516	—	1316	55	1270	—	1340	—	138
Poljane	18980	21	17593	74	36573	95	10303	90	10679	64	1660	—	4536	—	410
Pulj ?															
Radeče	12319	22	17441	40	29760	62	1904	70	2176	60	8866	47	4078	88	441
Rečica	15076	69	18320	79	33397	48	11908	25	5783	13	4376	38	2400	—	418
Renče ?															
Ribnica ?															
Ričmanje ?															
Rob	13017	97	15192	32	28210	29	4244	—	1179	39	10700	—	140	—	165

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Roč. ?															
Rova	9532	35	8870	70	18463	05	2316	48	1623	11	6471	22	200	—	218
Rovte	4237	64	3599	23	7836	87	3739	81	2474	29	2758	—	2455	38	179
Selce	8707	51	8686	76	17394	27	6049	—	3926	29	660	—	1700	—	302
Semič	12267	13	13694	97	25962	10	8230	88	6420	17	1680	—	2204	55	?
Senožeče	3173	32	3014	52	6029	04	—	—	100	—	880	—	2420	—	279
Sevnica ?															
Sinčavas ?															
Skrilje ?															
Smlednik	2449	19	500	—	2949	19	435	44	—	—	280	—	—	—	15
Sorica	3960	70	3960	70	7921	40	3882	—	1100	—	100	—	—	—	17
Srednjava	14732	08	15476	89	30208	97	5764	50	3247	18	9490	—	1800	—	381
Staraloka	14081	38	15193	66	29275	04	4416	—	2563	93	9110	—	320	—	?
Stari grad ?															
Stari trg	25759	98	23840	77	49600	75	19539	—	7411	85	3740	—	4395	—	536
Struge	4249	92	4279	93	8529	85	2944	—	1270	—	700	—	700	—	35
Sv. Ema ?															
Sv. Jakob ob Savi	3758	10	3447	22	7495	32	1729	—	2388	44	440	—	1030	—	131
Sv. Jurij ob j. ž.	11988	35	12056	67	24045	02	7214	52	2252	15	4249	—	693	—	165
Sv. Jurij pri Kranji	7257	05	6260	83	13517	88	6074	—	610	—	1432	—	490	—	225
Sv. Križ pri Kostanjici	6313	88	7331	10	13644	98	2738	—	812	59	6460	—	2680	08	?
Sv. Križ p. Litiji (za I. poll.)	32472	67	28852	21	61424	88	16882	34	17997	80	10780	—	7886	34	318
„ „ „ „ (za julij)	6343	57	5489	92	11833	49	1101	—	2199	82	2550	—	1140	—	319
Sv. Kunigunda	2784	39	2261	83	5046	22	1624	—	930	—	—	—	900	—	75
„ Lenart ?															
Šebrelje	3909	01	5066	26	8975	27	884	32	2190	04	173	38	1216	20	93
Škocijan	11644	93	12825	48	24470	41	9315	38	6507	24	3180	—	1242	—	466
Škofjaloka	9156	65	7722	76	16879	41	7716	65	1800	—	600	—	40	—	28
Šmarije	8732	34	8666	15	17398	49	1287	20	6818	77	1730	—	260	—	190
Šmartno	7601	42	7247	78	14849	20	2938	—	2612	63	2600	—	740	—	155
Šturije	2439	39	2711	49	5150	88	973	80	566	16	1980	—	1053	19	180
Št. Ilj pod Tur. ?															
Št. Janž	2299	21	2342	89	4642	10	461	76	206	—	1388	18	457	91	138
Št. Jernej	19873	26	17125	41	36998	67	5083	—	8954	53	7850	—	2774	—	463
Št. Peter	18728	—	25043	54	43771	54	7079	—	14505	11	5820	—	2290	—	371
Št. Rupert ?															
Št. Vid	9519	63	10048	34	19567	97	7706	—	3614	77	3900	—	490	—	381
Tinjan ?															
Tomaj	1944	—	2313	33	4257	33	1100	—	174	—	940	—	480	—	338
Tomišelj ?															
Trebelno	10664	12	9046	—	19710	12	1196	50	6304	87	1675	—	890	—	153
Trnovo	45046	99	47375	85	92422	84	7003	17	38168	85	8155	—	3949	—	665
Tržič	32669	22	29281	49	61950	71	25516	53	18980	24	5600	—	2219	47	117
Tržišče	1228	92	902	40	2131	32	824	—	100	—	586	—	280	—	?
Tunice	2694	61	1730	63	4425	24	990	—	40	—	900	—	100	—	45
Velike Lašče	7714	81	7487	24	15202	05	2175	—	—	—	5485	24	—	—	44
Vipava	36679	93	41509	30	78189	23	18567	02	15243	21	8265	—	12856	48	1034
Višnjagora	12330	53	13334	48	25665	01	5818	—	2283	27	7944	16	1928	95	?
Vojsko	3625	32	3487	53	7112	85	735	—	2946	19	500	—	414	—	27
Vrhnika	18993	34	10798	36	29791	70	12001	—	5138	48	1035	59	1532	70	?
Zagradec	7770	38	6748	66	14519	04	1783	—	4086	40	130	—	352	17	80
Zatičina ?															
Zg. Besnica	2202	15	2186	10	4388	25	320	—	820	—	230	—	240	—	45
Zg. Tuhinj	2898	09	2950	01	5848	10	940	—	308	39	1104	—	984	—	148
Žiri (za junij)	7716	79	9218	26	16935	05	6251	—	5403	24	1700	—	1200	—	?
„ (za julij)	8446	45	9190	28	17636	73	5384	—	6115	61	2450	—	700	—	?
Župa Raščane ?															
Žužemberk	17879	98	15946	63	33826	61	11353	78	697	17	9460	—	144	19	192

MIHAEL KASTNER, Ljubljana

priporoča svojo najmnogovrstnejšo zalogo vedno sveže napolnjenih tu- in inozemskih

mineralnih vodâ
vrelčnih pridelkov.

Najcenejša prodaja

morske soli in soli za živino,
voznine prosto na vsako železniško postajo.

Žgalnica za kavo

vedno sveže žgana kava, vsakdanje pošiljatve po železnici in pošti. 187 10—7

Zaloga petroleja in olja

za poljedelske in druge stroje ter mline.

Ponudbe, vzorce in cenike na zahtevanje brezplačno in poštnine prosto.

Najpopolnejši

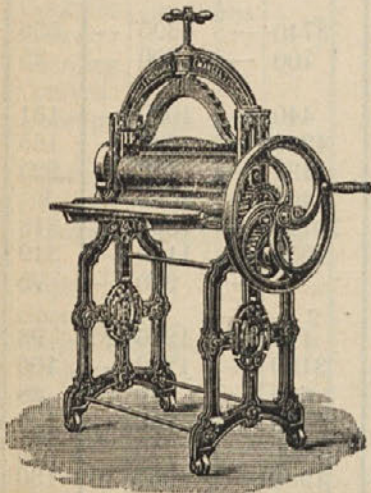
perilni stroj, likalnica, ožemalnica in pinja

in sploh vsakršni praktiški stroji za gospodinjstvo in gospodarstvo po najzmernejših cenah, nedosegljivo trdni. Plačuje se tudi na obroke.

Ponuja franco do katerekoli postaje 181 10—9

Društvo „Gospodar“

Zahtevajte cenik! V Hustopečih-Hranic, Morava. Zahtevajte cenik!

Egidij Jeglič

vinski trgovec

v Selu, p. Žirovnica na Gorenjskem in na Glincah pri Ljubljani

„pri Bobenčku“

priporoča svojo veliko zalogo dolenskih, štajerskih, istrijskih in hrvaških vin po primerno nizkih cenah.

V Ljubljani se postavi vino cenjenim gg. naročnikom na dom.

Za pristnost vin se jamči.

Cene in poskušnje brezplačno na razpolago.

Pismena naročila naj se blagovolijo na glavno pošto v Ljubljani, poštni predal pošiljati. 189 3—3

Zahvala in priporočilo!!

Spoštovani gospod I. (176) 24—10

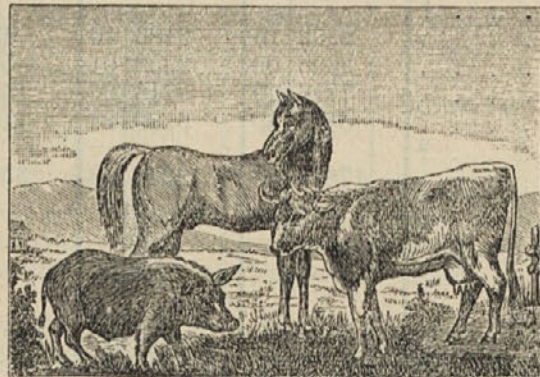
G. Piccoli, lekar „pri angelju“ v Ljubljani Dunajska cesta.

Po večletnej uporabi pri svojej živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je **Vaš živinski prah** izborno zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem And. Kocjančič.

Podgora pri Gorici, dne 13. julija 1902.

Vsi kmetovalci

se lahko prepričajo, da je najboljšo sredstvo

konje, krave, telice, vole, prašiče, ovce itd., obdržati zdrave, močne, ješče in debele, če se jim primešuje k krmi

živinski prašek iz lekarne **PICCOLI**

„Pri Angelju“ Ljubljana, Dunajska cesta.

En zavoje 1/4 kg 50 vin., 10 zavojev 4 K. Vnanja naročila po povzetju.

Vse tu naznanjene predmete preskrbi tudi »Gosp. Zveza« po orig. cenah.

Zarezane strešnike vštricne
(Strangfalzziegel) in francoske
(gepresste Falzziegel)

zidarsko opeko * * *
cement, roman in portland
glinaste peči in **štedilnike**
plošče za tlak, šamotne in cementne
kot vse drugo

stavbinsko blago
ponudijo po najnižjih cenah v poljubnih
množinah (184) 10-8

F. P. Vidic & Comp.
Ljubljana.

Prva kranjska mizarska zadruga v Šent Vidu nad Ljubljano

se pripovoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne
temne in likane sobne oprave iz suhega lesa,
solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za
salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenje-
nim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora
v Vižmarjih. — 188 3-3

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Pozor!

Pozor!

Vsem, kateri **boleajo**
na želodcu in težki prebavi

daje gotovo pomoč in povrača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom
pri vseh želodčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanj-
kanje teka, želodčna otekline, napihovanje, podrigovanje,
zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. Germanova
življenska esenca pomaga proti jeternim in sleznim boleznim,
proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste so-
kove iz krvi.

Germanova življenska esenca odganja zaostale vetrove
in neznosne gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo
do jedi, donša mnogo k okrepljenju telesa.

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem,
kateri so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha,
kateri se pomoči več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelu-
jočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega,
nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občut-
ljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo
jemati. —

Cena steklenici 1 K 40 vin., s pošto se ne pošilja manj
nego 2 steklenici, za spremnico in in odpravo 40 vin. več, in to
samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej

Glavna zaloga, kamor naj se vse naroče naslavlja

K. Germana

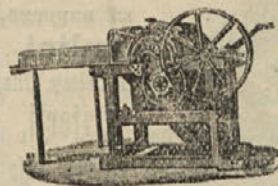
lekarna „pri črnem orlu“

v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime
tvrdke: **Ljekarna k „crnom orlu“ K. Germana**
u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo živ-
ljensko esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se tr-
dilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra, je ne vzemi, temveč
jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. 191 2-1

Nad 200 strojev v zalogi!

Najboljše mlatilnice,

gepeljne, trijerje, či-
stilnice (pajkelne),
slamoreznice, mline in
preše za sadje, fine
kose, srpe in

amerikanske kosilne stroje

(Damo tudi na poskušnjo)

in vse potrebščine za poljedelstvo v veliki
izberi priporočata po nizki ceni

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

190 x-1 Slovenski ceniki brezplačno.

Vse tu naznanjene predmete preskrbi tudi »Gosp. Zveza« po orig. cenah.

Nad 360.000 v rabi!

Nad 600 prvih odlikovanj!

Popolne oprave za mlekarne na roko

172 12-12

Delniška družba Alfa-Separator

Zaloga za južne dežele:

==== v Gradcu, Annenstrasse 26. ====

Prosim berite!

Prosim berite!

Radovoljno Vam potrdim, da so od Vaše cenjene tvrdke za našo mlekarne postavljeni stroji, in mlekarske oprave sploh najboljše kakovosti in nas v vsaki svrhi popolnoma zadovoljujejo. Z opravičenim ponosom se zato lahko sklicujete na tukajšno mlekarsko opravo, katera se gotovo lahko prišteva k najmodernejšim delovršbam.

Spoštovanjem

Deželna mlekarne in šola za sirarstvo

v Kromerizu, Moravsko.

Kromeriz, dne 20. maja 1903.

Anton Liska, l. r. ravnatelj.

in na silo: Aparate in posode.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

plugi iz jekla, brane, poljski valarji,

stroji za sejanje 'Agricola',

amerikanski stroji za košnjo in žetev,
za mrvo, deteljo in žito,

za obračanje mrve, grablje za seno in žetev.

Preše za seno, slamo, vino, sadje in hidraulične
preše.

Mlini za grozdje, stroji za obiranje grozdja,
mlini za sadje,

brizgalnice za trte in rastline,

priprave za sušenje sadja in prikuhe.

izdeluje po najnovejši in poznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in zavodi za napravo plugov.

Ustanovljene 1872.

DUNAJ, II./1. Taborstrasse št. 71.

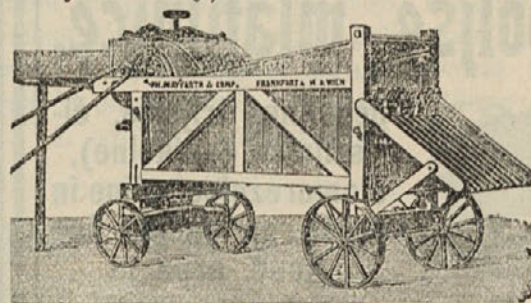
900 delavcev.

Odlikovane s čez 300 zlatimi in srebrnimi svetinami itd.

Obširni katalogi brezplačno. — Zastopniki in prodajalci se radi sprejmó.

stroji za mlatiti

s patentovanimi okroglimi in mazljivimi tečaji, na roko in na vitál ali z motorjem,

vitelji

(kupje)

za naprego,

mlini

za čiščenje žita,

trijerji,

za roškanje

turšice,

stroji za rezanico

s patentovanimi, okroglimi in mazljivimi tečaji.

reznice za repo, mlini za šrot, parniki za krmo, štedilne peči,

obračljive sesalke za gnojnico

in vse druge poljedelske stroje

185 8-8